

eks22

December 3, 2023

```
[2]: from sympy import *  
init_printing()
```

Opgave 3

Om funktionen $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ er følgende givet: f er en lige funktion, f er 2π periodisk, og på intervallet $[0, \pi]$ er funktionen givet ved følgende forskrift:

$$f(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right) \text{ for } t \in [0, \pi]. \quad (2)$$

Det kan anvendes, at for et heltal n og en ikke heltallig reel parameter a er

$$\int_0^\pi \cos(at) \cos(nt) dt = \frac{a \sin(\pi a) \cos(n\pi)}{a^2 - n^2}.$$

1. Vis at f har Fourierrækken $-\frac{2}{3\pi} + \sum_{n=1}^\infty \frac{12(-1)^n}{\pi(4n^2-9)} \cos(nt)$.
2. Undersøg om f er kontinuert og om Fourierrækken for f er uniformt konvergent.
3. Har Fourierrækken for f en konvergent majorantrække?
4. Bestem summen $\sum_{n=1}^\infty \frac{1}{4n^2-9}$. Vink: Indsæt en passende værdi for t i Fourierrækken for f .

```
[9]: n = Symbol('n',integer=True,positive=True)  
x = Symbol('x')  
f = (x+1)**2*exp(-x)  
F = integrate(f,(x,1,oo))  
F,F+f.subs(x,1)
```

```
[9]: (10/e, 14/e)
```

Opgave 3

Om funktionen $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ er følgende givet: f er en lige funktion, f er 2π periodisk, og på intervallet $[0, \pi]$ er funktionen givet ved følgende forskrift:

$$f(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right) \text{ for } t \in [0, \pi]. \quad (2)$$

Det kan anvendes, at for et heltal n og en ikke heltallig reel parameter a er

$$\int_0^\pi \cos(at) \cos(nt) dt = \frac{a \sin(\pi a) \cos(n\pi)}{a^2 - n^2}.$$

1. Vis at f har Fourierrækken $-\frac{2}{3\pi} + \sum_{n=1}^\infty \frac{12(-1)^n}{\pi(4n^2-9)} \cos(nt)$.
2. Undersøg om f er kontinuert og om Fourierrækken for f er uniformt konvergent.
3. Har Fourierrækken for f en konvergent majorantrække?
4. Bestem summen $\sum_{n=1}^\infty \frac{1}{4n^2-9}$. Vink: Indsæt en passende værdi for t i Fourierrækken for f .

Med sætning 4.38 fås at rækkerne er konvergente hvis og kun hvis hvert led er absolut mindre end det foregående. Først for rækken S. For denne række er b_n svarende til definition 4.37

$$b_n = \frac{\sqrt{n}}{n+3}$$

Denne talfølge undersøges med sammenligningskriteriet (sætning 4.20) som

$$\frac{\sqrt{n}}{n+3} < \frac{\sqrt{n}}{n} = \frac{1}{\sqrt{n}}$$

$\frac{1}{\sqrt{n}}$ aftager monotont, så rækken er konvergent. Hvorvidt den er absolut konvergent undersøges med ækvivalenskriteriet med $a_n = \frac{1}{\sqrt{n}}$

$$\frac{\frac{1}{\sqrt{n}}}{\frac{\sqrt{n}}{n+3}} = \frac{n+3}{n} \rightarrow 1 \text{ for } n \rightarrow \infty$$

Rækkerne er altså ækvivalente. $\sum_{n=1}^\infty \frac{1}{\sqrt{n}}$ er divergent, så det er $\sum_{n=1}^\infty \frac{\sqrt{n}}{n+3}$ også. Altså er S betinget konvergent.

T kan undersøges ved at omskrive den til en kvotientrække

$$\sum_{n=1}^\infty (-1)^n \frac{3^{n+1}}{2^{2n}} = \sum_{n=1}^\infty (-1)^n 3 \frac{3^n}{4^n} = 3 \sum_{n=1}^\infty (-1)^n \left(\frac{3}{4}\right)^n$$

Med sætning 5.2 er rækken $\sum_{n=1}^\infty \left(\frac{3}{4}\right)^n$ konvergent. Altså er T absolut konvergent

Opgave 3

Om funktionen $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ er følgende givet: f er en lige funktion, f er 2π periodisk, og på intervallet $[0, \pi]$ er funktionen givet ved følgende forskrift:

$$f(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right) \text{ for } t \in [0, \pi]. \quad (2)$$

Det kan anvendes, at for et heltal n og en ikke heltallig reel parameter a er

$$\int_0^\pi \cos(at) \cos(nt) dt = \frac{a \sin(\pi a) \cos(n\pi)}{a^2 - n^2}.$$

1. Vis at f har Fourierrækken $-\frac{2}{3\pi} + \sum_{n=1}^\infty \frac{12(-1)^n}{\pi(4n^2-9)} \cos(nt)$.
2. Undersøg om f er kontinuert og om Fourierrækken for f er uniformt konvergent.
3. Har Fourierrækken for f en konvergent majorantrække?
4. Bestem summen $\sum_{n=1}^\infty \frac{1}{4n^2-9}$. Vink: Indsæt en passende værdi for t i Fourierrækken for f .

Den fuldstændige løsning til det homogene system findes med egenverdierne for systemmatricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ -1 & -2 \end{pmatrix}$$

Dennes egenverdier kan læt aflæses fra diagonalen da det er en trekantsmatrix til $\lambda = -1, -2$ egenvektorer findes også:

[12]:

```
A = Matrix([[ -1, 0], [-1, -2]])
A.eigenvecs()
```

[12]: $\left[\left(-2, 1, \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right), \left(-1, 1, \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} \right) \right]$

Altså har $\lambda_1 = -1$ en tilhørende egenvektor $\mathbf{v}_1 = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$ og $\lambda_2 = -2$ en tilhørende egenvektor $\mathbf{v}_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ Med sætning 1.15 kan den fuldstændige reelle løsning til det homogene system nu opskrives som

$$x_{hom}(t) = c_1 e^{-t} \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix} + c_2 e^{-2t} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \quad c_1, c_2 \in \mathbb{R}$$

Differentialligningen er asymptotisk stabil hvis og kun hvis Sætning 2.41 (Routh-Hurwitz' kriterium) er opfyldt. Karakterligningen til $\mathbf{A}$ undersøges

[16]:

```
A.charpoly()
```

[16]: `PurePoly( $\lambda^2 + 3\lambda + 2, \lambda, domain = \mathbb{Z}$ )`

Med korollar 2.42 er $a_1 > 0$, $a_2 > 0$ og derved er systemet asymptotisk stabilt.

$x(t) = te^{-t}$ indsættes i differentiaalligningssystemet for at undersøge, om denne form giver en partikulær løsning. $x'(t)$ giver da

```
[21]: t = Symbol('t')
      v = Symbol('v')
      Eq(diff(Function('x')(t),t),diff(t*exp(-t),t)*v)
```

[21]: $\frac{d}{dt}x(t) = v(-te^{-t} + e^{-t})$

Ved indsættelse i systemet med $\mathbf{v} = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \end{pmatrix}$ fås

$$(-te^{-t} + e^{-t}) \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ -1 & -2 \end{pmatrix} te^{-t} \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \end{pmatrix} + e^{-t} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{pmatrix} 0 \\ v_1 + v_2 \end{pmatrix} te^{-t} + \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \end{pmatrix} e^{-t} = e^{-t} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Hvis dette skal overholdes for alle $t \in \mathbb{R}$ skal koefficienter for hver orden af t være ens på begge sider:

$$\begin{pmatrix} 0 \\ v_1 + v_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Hvis det skal være en løsning skal $v_1 = 1, v_2 = -1$ Dette indsættes i $v_1 + v_2 = 1 + (-1) = 0$ hvilket overholder ligningerne. Altså er der en partikulær løsning

$$x_p(t) = te^{-t} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}$$

Den fuldstændige løsning til systemet kan nu opskrives med sætning 1.20 som

$$x(t) = x_{hom}(t) + x_p(t)$$

$$x(t) = c_1 e^{-t} \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix} + c_2 e^{-2t} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} + te^{-t} \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \end{pmatrix}, \quad c_1, c_2 \in \mathbb{R}$$

Opgave 3

Om funktionen $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ er følgende givet: f er en lige funktion, f er 2π periodisk, og på intervallet $[0, \pi]$ er funktionen givet ved følgende forskrift:

$$f(t) = \cos\left(\frac{3}{2}t\right) \text{ for } t \in [0, \pi]. \quad (2)$$

Det kan anvendes, at for et heltal n og en ikke heltallig reel parameter a er

$$\int_0^\pi \cos(at) \cos(nt) dt = \frac{a \sin(\pi a) \cos(n\pi)}{a^2 - n^2}.$$

1. Vis at f har Fourierrækken $-\frac{2}{3\pi} + \sum_{n=1}^\infty \frac{12(-1)^n}{\pi(4n^2-9)} \cos(nt)$.
2. Undersøg om f er kontinuert og om Fourierrækken for f er uniformt konvergent.
3. Har Fourierrækken for f en konvergent majorantrække?
4. Bestem summen $\sum_{n=1}^\infty \frac{1}{4n^2-9}$. Vink: Indsæt en passende værdi for t i Fourierrækken for f .

f er en lige funktion. Derfor har den med sætning 6.6 de reelle Fourierkoefficienter

$$b_n = 0$$

$$a_n = \frac{2}{\pi} \int_0^\pi \cos\left(\frac{3}{2}t\right) \cos(nt) dt$$

$$a_n = \frac{2}{\pi} \int_0^\pi \cos\left(\frac{3}{2}t\right) \cos(nt) dt = \frac{2}{\pi} \frac{3 \sin\left(\pi \frac{3}{2}\right) \cos(n\pi)}{\frac{9}{4} - n^2} = \frac{12}{\pi} \frac{-1 \cos(n\pi)}{9 - 4n^2}$$

Med $\cos(nx) = (-1)^n$

$$a_n = \frac{12}{\pi} \frac{(-1)^n}{4n^2 - 9} = \frac{12(-1)^n}{\pi(4n^2 - 9)}$$

$$a_0 = \frac{12(-1)^0}{\pi(4 \cdot 0^2 - 9)} = -\frac{4}{3\pi}$$

Fourierrækken opskrives med korollar 6.7 (i)

$$f \sim \frac{1}{2}a_0 + \sum_{n=1}^\infty a_n \cos(nx) = -\frac{2}{3\pi} + \sum_{n=1}^\infty \frac{12(-1)^n}{\pi(4n^2 - 9)} \cos(nx)$$

Hvorvidt rækken er kontinuert skal undersøges. Da cosinus i sig selv er en kontinuert funktion, vil f kun kunne være kontinuert hvor den gentages. Da funktionen er lige, må $f(-t) = f(t) \Leftarrow f(0) = f(-0)$ så funktionen er kontinuert i $t = 0$. I $t = \pi$ hvor funktionen gentages må det ligeledes gælde, at $f(\pi) = f(-\pi) = f(-\pi + 2\pi)$. Funktionen er altså også kontinert i endepunkterne. f er altså kontinuert i alle $t \in \mathbb{R}$. Med korollar 6.17 (ii) er den derved også uniformt konvergent.

Der kan findes en majorantrække for f med definition 5.31. Her sættes $f_n(x) = \frac{12(-1)^n}{\pi(4n^2-9)} \cos(nx)$. Da bliver

$$|f_n(x)| = \left| \frac{12(-1)^n}{\pi(4n^2-9)} \cos(nx) \right| = \frac{12}{\pi} \left| \frac{\cos(nx)}{4n^2-9} \right| \leq \frac{12}{\pi} \frac{1}{4n^2-9}, \text{ for } n \geq 2$$

Altså er der en Majorantrække for f givet ved

$$\frac{12}{\pi} \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{4n^2 - 9}$$

Denne er ækvivalent med $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n^2}$, da

$$\frac{\frac{1}{n^2}}{\frac{1}{4n^2-9}} = \frac{4n^2-9}{n^2} \rightarrow 4 = C \text{ for } n \rightarrow \infty$$

Da $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ er konvergent, må majorantrækken også være konvergent.

Ved at sætte $t = \pi$ i fourierrækken for f fås

$$f(\pi) = -\frac{2}{3\pi} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{12(-1)^n}{\pi(4n^2-9)} \cos(nt) = -\frac{2}{3\pi} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{12(-1)^n(-1)^n}{\pi(4n^2-9)} = -\frac{2}{3\pi} + \frac{12}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{4n^2-9}$$

Derved må

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{4n^2-9} = \pi \frac{f(\pi) + \frac{2}{3\pi}}{12} = \pi \frac{\cos\left(\frac{3\pi}{2}\right) + \frac{2}{3\pi}}{12}$$

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{4n^2-9} = \pi \frac{\frac{2}{3\pi}}{12} = \frac{1}{18}$$